

Käpälöinnin jälkiä

Kun oikeusoppinut Pirkko K. Koskinen todistajalausuntojen perusteella totesi Veikkauksen pääjohtajan Matti Ahteen syyllistyneen alaistensa seksuaaliseen ahdisteluun, moni arveli, että nyt alkaisi avoin ja analyttinen keskustelu seksuaalisen häirinnän problematiikasta. Näin ei kuitenkaan käynyt. Journalismissa seksuaalisesta häirinnästä ja ahdistelusta tuli ”kämpälöintiä”. Lehdet kirjoittivat ajojahdista, sukupuolisodasta ja halailun kieltämisen mahdottomuudesta ja kurjuudesta.

Pohdin seuraavassa, mikä osuus Koskisen raportilla oli keskustelun kululle. Artikkelia varten olen analysoinut 25 sanomalehden¹ kirjoittelua Ahteen tapauksesta sekä haastatellut prosessin asianosaisia: Pirkko K. Koskista, toimittaja Harri Nykästä ja puhelimitse toista raportissa esiintyneistä naisista.

Lievää ahdistelua, pikemminkin kämpälöintiä

Pirkko K. Koskinen totesi 17.4, että ahdistelua oli tapahtunut, mutta se oli ”lievää, pikemminkin kämpälöintiä”. Raportissa tapahtumia kuvattiin näin:

Todistajien mukaan Ahde on eri tavoin, halaamalla ja muutenkin koskettelemalla, puhein ja ehdotuksin lähennellyt heitä kumpaakin. Heidän kertomuksensa ovat varsin yksityiskohtaisia.

Kertomukset olivat siis yksityiskohtaisia, mutta raportti oli ympäripyöreä:

Ahde oli kertojan kielloista huolimatta pyrkinyt usein halaamaan häntä tavalla, jota kertoja piti liian intiiminä, ja ehdottanut kahdenkeskisiä tapaamisia, joihin todistaja ei ollut kuitenkaan suostunut.

Toinen kantelija oli kertonut, että Ahde oli estelyistä huolimatta toistuvasti yrittänyt lähennellä häntä. Lopulta Ahteen käyttäytyminen oli käynyt fysioterapeuttina työskennelleen naisen mukaan niin asiattomaksi, ettei häneltä ”enää löytnyt hierontaa-aikojaa Ahdetta varten”. Yhteenvetona Koskinen totesi:

Kumpikaan ei ole väittänytkään, että Ahde olisi vaatinut seksipalveluita joidenkin etujen vastineeksi tai ollut väkivaltainen.

Toimitusjohtaja painoi naisen seinää vasten

Koskisen raportin sävy poikkeaa Helsingin Sanomissa julkaistusta Ahteen tapusta käsitelleestä ensimmäisestä jutusta. Siinä kerrottiin, että nimeltä mainitsematon toimitusjohtaja – joka siis paljastui Ahteeksi – olisi jahdannut jutussa mainittua fysioterapeuttia ympäri huonetta lähes ilkosillaan.

Jutun kirjoittanut Harri Nykänen tarkensi haastatellessani häntä 31.8.2001, että Ahteella oli tässä ajohdissa vain alushousut yllä. Nykänen kertoo myös nähneensä naisten Koskiselle esittämiä kirjallisia lausuntoja: ”Olen nähnyt Koskiselle mennyttä kamaa. Se on paljon radikaalimpaa kuin raportissa mainitaan. Puhuisin ennemmin raiskauksen yrityksestä kuin kápälöinnistä.”

Toinen Ahdetta vastaan todistaneista naisista vahvasti puhelinkeskustelussa 25.1.2002, että Helsingin Sanomain jutussa ollut kuvaus ajohdista oli totta ja että hän oli kertonut sen myös Pirkko K. Koskiselle. Naisen mukaan Ahde vaati häntä jäämään hieronnan jälkeen huoneeseen ja halusi aina halata: ”Ne eivät olleet mitään oikeita halauksia vaan epämiellyttäviä.” Ahde halaili naista vastoin tämän tahtoa useita kertoja.

Haastattelin Pirkko K. Koskista 7.9.2001. Koskinen kiisti toisen raportin olemassaolon. Raportin ilmaisun hän valitsi tietoisesti:

Ahdistelu oli lievää, kápälöintiä. Linjapäätökseni oli kirjoittaa mahdollisimman viileästi. Mitä olisi hyödytty, jos olisin selostanut yksityiskohtittain? En tentannut yksityiskohtia. Tilanteet ovat tärkeämpiä: on lähennely jatkuvasti, on pyritty sellaisiin tilanteisiin. Ahdistelun ei tarvitse olla väkisinmakaamisen yritys, lievempikin riittää. Väkivalta olisi tietysti muuttanut tilannetta. Törkeää ahdistelu on, jos uhataan potkuilla.

Koskisen mukaan yksityiskohtien pois jättäminen juontui kahdesta seikasta: juridiikasta ja halusta välttää mässäilyä: ”En halunnut kirjoittaa pornoa.”

Minulla on myös vain naisten kertomus siitä, missä käsi kulloinkin oli. Sehän on oleellista, ettei ollut toivottua. Ehkä jokin taka-ajatus minulla oli yleistettävyyttä. Detaljit ovat vaikea asia, täytyy olla ehdoton näyttö. Ihmisen muisti myös valikoi. Jos tapahtumista kuluu pitkä aika, ihmisten mielikuvat muuttuvat, (...) Uskoin yleisen linjan mutta detaljeissa en välttämättä. Olisikin ollut hankalaa, jos olisi ollut yksi ainoa (luotettava todistaja). Mutta oli viisi, ne tukivat toisiaan.

Koskisen mainitsemasta neljästä, viidestä todistajasta raportissa esiintyi nimellä vain kaksi. Muista kolmesta tiedotusvälineet eivät olleet kovin kiinnostuneita.

Ahdistelua

Ahteen tapauksessa on – kuten kulunut sanonta kuuluu – sana sanaa vastaan. En ota kantaa siihen, kuka puhuu totta. Lähtökohtani lehtiaineiston tarkastelulle on ristiriita Harri Nykäsen ja naistodistajan sekä Pirkko K. Koskisen raportin välillä. Ahdistelun kuvaaminen ”kosketteluksi” ja ”lieväksi” ja nimittäminen ”kämpälöinniksi” perustuu nimenomaan Koskisen raportin muotoiluun. Noin 30 lehtijutussa tapaus tulkittiin lieväksi tai sitä kuvattiin ympäröivästä mm. kämpälöinti-termillä. Vaikka aineisto ei ole täysin kattava, se on riittävä aiheen mediakriittiselle tarkastelulle.

Suhtautumisessa sukupuoliseen häirintään ja ahdisteluun tiedotusvälineiden kanta oli liikuttavan yksimielinen. Kuten Helsingin Sanomat julisti pääkirjoituksensa otsikossa 18.4, ”Seksuaalista ahdistelua ei voi hyväksyä missään oloissa.” Pohjalaisen päätoimittaja Kari Mänty säesti kolumnissaan: ”Sukupuolinen ahdistelu on kaikissa olosuhteissa tuomittavaa.”

Myös Karjalainen (18.4.), Kaleva (21.4.), Hämeen Sanomat (23.4.) ja Ilta-Sanomat (27.4.) yhtyivät kuoroon. Lehdet huomauttivat myös, että konsensus on aukoton: ”Minun silmiini tai korviini ei ole osunut ainuttakaan kommenttia, jossa olisi hyväksytty seksuaalinen ahdistelu työpaikalla tai muuallakaan. Järjestään ahdistelu on tuomittu,” totesi Tapani Lepola Savon Sanomissa 7.5.

Olellainen kysymys onkin, tulkittiinko Ahteen tapaus journalismissa ahdisteluksi. Yleinen johtopäätös lehdissä oli, että kyse ei ollut ahdistelusta. Tämä päätelmä perustui nimenomaan Koskiseen raporttiin. ”Koskisen mukaan – kirjoitti Karjalainen 18.4. – Veikkauksen ahdistelutapauksissa ei ollut kyse mistään kovin vakavasta. Hän luonnehti häirintää erityyppiseksi kosketteluksi tai ’kämpälöinniksi’.” Taloussanomien Anna Purna totesi: ”Ahde sai potkut, koska hänen todettiin ’kämpälöineen’ naisia. Hän oli käyttäytynyt toimitusjohtajalle sopimattomalla tavalla. Yritys suojeli mainettaan erottamalla rasisiteeksi käyneen johtajansa.”

Sukupuolista häirintää on Suomessa käsitelty julkisuudessa vain niukasti. Äkisti toimittajat esittivät kuitenkin olevansa hyvin perillä ahdistelun problematiikasta ja antoivat siitä asiantuntijalausuntoja: ”Meitä on moneksi: joku

häiriintyy arvioivaksi kokemastaan katseesta, joku toinen ei piittaa siitä, joku kolmas saattaa pitää sitä tunnustuksena viehätysvoimalleen” (IS 18.4.). Lehtien mukaan ongelman ydin oli tulkinnan vaikeus: ”Seksuaalisen häirinnän raja on lievissä tapauksissa häilyvä. (...) Joku loukkaantuu syvästi samasta, minkä toinen sivuuttaa olankohautuksella tai antamalla kypälöitsijälle kipa-kasti takaisin.” (ESS 18.4.)

Meillä halaillaan!

Lehtien kirjoittelun valossa vallitseva käsitys tuntui olevan, että Ahde ei ole ymmärtänyt tekonsa vakavuutta (mm. HS 18.4, IS 18.4.). Tätä selitettiin mm. sillä, että Ahteilla on totuttu halailemaan: ”Meillä on tällainen tapana, kertovat toisiaan halaavat Hilkka ja Matti Ahde” (IL 18.4.). ”Ahde ei kiistä, etteikö olisi joskus halannut naispuolisia työtovereitaan. Näissä halauksissa ei kuitenkaan ole ollut mukana mitään seksuaalista.”

Myös Veikkauksessa halaillaan, kuten pääluottamusnainen sanoi Iltalehden kainalojutussa: ”Halailu työtovereiden kesken kuuluu Veikkauksen henkilöstöpolitiikkaan.” Myös Ahteen pitkäaikainen puoluetoveri Tellervo Koivisto päästettiin todistamaan Ahteen kauniista käytöksestä ja moitteettomuudesta: ”Ahteella on aina ollut tämä tällainen tapa, silloin kun hän puhuu jonkun kanssa, kertoi Koivisto ja havainnollisti sanomaansa taputtamalla toimittajaa sydämellisesti toiselle olkapäälle” (IL 9.5.). Seksuaalinen häirintä siis re-
dusoitiin halailuksi.

Ahde oli siis viattomasti halaillut. Useissa jutuissa Ahde esitettiin eleganttina hurmurina, mikä oli kaukana alushoususillaan ja erektiossa naisia jahtavasta toimitusjohtajasta, jona todistajat hänet Helsingin Sanomien jutussa esittivät. Toimittajien rinnastus osoittaa erikoista suhteellisuudentajua. Toisaalta tällainen tulkinta on raportin pohjalta aivan mahdollista tehdä.

Sukupuolisota!

Toinen lehtiä yhdistävä johtopäätös oli, että Ahteen tapauksella on kielteisiä vaikutuksia kaikkien elämään. ”Lempeä ajojahti. Ei sukupuolisota työpaikkojen ilmapiiriä paranna”, otsikoi Vesa-Pekka Koljonen Ilta-Sanomissa 27.4. Koljosen mielestä oli ”oireellista”, että työpaikkojen henkilöstöpolitiikkaan on jo vaadittu muutoksia.

Tapani Lepola selvitti lukijoilleen perusteellisesti sukupuolisodan syitä ja olemusta. Sen perimmäinen syy on hänen mukaansa se, että kuka tahansa nainen voi syyttää ketä tahansa miestä ahdistelusta ja voittaa kamppailun määrittelyvallasta.

Jos nainen kokee itsensä ahdistelluksi, silloin asia on sillä selvä, ei siinä enää muita todisteita tarvita. Ja jos vastakkain ovat miehen sana, että ahdistelua ei ole esiintynyt ja naisen sana, jossa ahdistelua väitetään esiintyneen, silloin on uskottava naista. (SS 7.5.)

Tämä oli siis Lepolan mukaan osoitus sukupuolisodasta, ei sen lietsomista. Sukupuolisotaa on se, että Koskinen totesi Ahteen syylliseksi uskoessaan ”neljää, viittä naista” eikä Matti Ahdetta ja tämän puolustajina esiintyneitä naisia: pääluottamusnainen Teija Kallioperää ja vaimo Hillkka Ahdetta. Tässä päästiin kätevästi ikivanhaan teemaan naisten häilyvyydestä erityisesti heitä itseään koskevissa asioissa.

Sukupuolisodan vaaraa ja koko ahdistelun ongelmaa pahensi kirjoittajien mielestä se, että edes kaikki naiset eivät ole yhtä mieltä ahdistelusta: ”Mutta jos nainen on aina oikeassa näissä kysymyksissä, miten selittää ne lukuisat ristiriidat, joita naisten omissa selityksissä ja määritelmässä on?” Lepola kysyi. Kysymyksensä tueksi hän lainasi Stakesin naisiin kohdistuvan väkivallan ja prostituution ehkäisyprojektin päällikön Leena Ruusuvuoren haastattelua Iltta-Sanomissa ja totesi, että kaikkea voidaan siis nykyään kutsua ahdisteluksi. ”Siitä, mikä kaikki on ahdistelua, saanee kuvan, kun Stakesin tutkija näkee ahdisteluksi mm. sen, jos mies kehuu naisen sääriä kauniiksi.”

Nyt sekini on ahdisteluvaaran alaista

Nyt kun Matti Ahteen kaltaiset toimitusjohtajat eivät voineet enää vapautuneesti ”halaila”, lehtien pääkirjoittajat ja kolumnistit ryhtyivät kyselemään, millaisessa maailmassa joudummekaan elämään.

Ongelma nähtiin siinä, että halailu, vitsit ja kiusoittelu voidaan tulkita sukupuoliseksi häirinnäksi” (Kirsti Potka, Ilkka 21.4). Potka ei toki kiistänyt sitä, että häirintää joskus tapahtuu. Mutta ”Suunsoitosta on pitkä matka fyysiseen ahdisteluun, ja moni tietää, etteivät koskettelu tai seksuaalisesti väritynyt sanailu ole työelämän suurimpia ongelmia. Eri asia on sitten, kun on kysymys todellisesta sukupuolisesta häirinnästä.” Ilmeisestikään Ahteen tapauksen yhteydessä kysymys ei ole ollut tällaisesta ”todellisesta” häirinnästä.

Potkan mukaan ”rohkeilla ja roiseilla puheilla kevennetään tunnelmaa”. On toki valitettavaa, jos työpäivät jäävät näivettäviksi ilman moista piristysruisketta. Potka mainitsi kuitenkin vielä suuremman uhan: julkisuudella terästetyt kostoiskut: ”Kun Ahde lähti, moni muukin voi lähteä, jos vain prosessi käynnistyy voimalla ja näkyvästi. Häirinnästä kärsivät tietävät, että laki on heidän puolellaan, kunhan he haluavat käyttää sitä. Julkisuus antaa tukensa.”

Julkisuuden nähtiin siis olevan naisten puolella. Näkemys ei ole kovin perusteltu, kun ajattelee aiemmin mainitsemiani epäluuloisia ja epäkunnioittavia viittauksia uhreihin. Erityisen huteraa argumentointi oli raportin ulkopuolisen aineiston valossa: yksityiskohdat eivät päässeet julki, koska selvitysnainen kuittasi uhrien kokemukset käpälöintinä.

Potka ei ollut huolensa kanssa yksin. Savon Sanomien pääkirjoitus kiinnitti lukijoiden huomion asiaan jo 18.4. ”Kannattaa myös huomata, että yksikään häirinnän kohteiksi joutuneista ei ole ottanut yhteyttä työpaikkansa luottamusmiehiin tai työsuojeluvaltuutettuihin, vaan jupakkaa lähdettiin purkamaan julkisuuden avulla. Miksi? Siksikö, että kun kyse on Ahteen kaltaisista henkilöistä, julkisuus on takuvarmasti julma tuomari?” Kuva kaikkivoivista vilpillisistä uhreista vahvistui.

Hän oli vain halunnut kostaa

Savon Sanomissa 19.4. kauhukuvaa konkretisoitiin: ”Otetaan teoreettinen esimerkki. Henkilö on hakenut työpaikallaan ylennystä, mutta on jäänyt häntä ansioituneemman jälkeen toiseksi, ja vannoo mielessään kostoa. (...) Mikä olisikaan sen kätevämpi tapa koston toteuttamiseen kuin laittaa liikkeelle juuru, että esimies tai työtoveri on tehnyt likaisia ehdotuksia tai ’kämpälöinyt?’” Kolme viikkoa myöhemmin lehdessä oli luettu ”iltapäivälehdessä yleisön osasto” ja harjoitettu kriittistä tutkivaa journalismia eräästä julki tulleesta perätömästä ilmiannosta:

Mitään todisteita ei ollut, mutta naisen sanaa uskottiin ja mies siirrettiin pois tehtävistään. Mies koki asian niin häpeälliseksi, että teki itsemurhan. Muutamaa vuotta myöhemmin syytösten esittäjänä ollut nainen sairastui vakavasti ja tunnusti kuolinvuoteellaan valehdelleensa ahdistelutapauksessa. Hän oli vain halunnut kostaa. Tällaisia esimerkkejä ei haluaisi lisää. (SS 9.5.)

Tässä vaiheessa oli siis päästy syyttelevän naisen tematiikkaan. Seksuaalisen väkivallan teoriassa siitä puhutaan Potifar-myyttinä: Raamatun kertomuksen mukaan rikkaan Potifarin vaimo ei saanut houkuteltua kaunista nuorta Joosefia vuoteeseensa ja syytti kostoksi tätä raiskauksesta. Logiikka on, että kun taputtelusta ja halailusta voi menettää paikkansa valtionyhtiön johtajana, syy on naisten, koska heidän esittämänsä ahdistelusyhtökset otetaan aina vakavasti.

Ahdetta syyttäneiden naisten kostonhimosta teki Hilikka Ahteen (esim. IS, IL ja HS 18.4.) ja Veikkauksen pääluottamusnaisen (IS 18.4.) lisäksi tiliä Yrsa Stenius (14.5.), joka vihjasi Turun Sanomissa naisten ”työoveruutta huomattavasti läheisempään suhteeseen” Ahteen kanssa. Viittaus on yhtä kulunut: ahdistelusta syyttelevät naiset ilmaisevat omia tyydyttämättömiä mielihalujaan ja päivänunelmiaan.

Stenius käsitteli myös laajalti askarruttanutta ongelmaa, eli Ahdetta vastaan todistaneiden naisten ja koko Koskisen raportin uskottavuutta:

Yhtiön pelokas johto (...) ei uskaltanut muodostaa omaa mielipidettä Pirkko K. Koskisen raportin järjellisistä ja järjettömistä johtopäätöksistä. Vielä vähemmän sillä oli selkärankaa uhmata poliittisesti ainoaa oikeaa mielipidettä: sukupuolisesta ahdistelusta on rangaistava, oli sitä sitten tapahtunut tai ei. (...) Näyttö on hatara. Hyvin hatara. Miten herran nimessä hän [PKK] voi olla varma, etteivät nämä kaksi naista ole keskenään sopineet sanomisistaan, sillä pata on kiehunut syksystä asti? (TS 14.5.)

Naisten epäuskottavuus tuotiin esiin monissa muissakin jutuissa, toisinaan kostomentaliteetilla höystettynä, toisinaan ilman. Aihe oli kuitenkin sen veran herkkä, että lukijaa johdatettiin rivien väleihin merkitsevin pikkusanoin: ”*Jupakan* selvitysmieheksi pyydetty tohtori Pirkko K. Koskinen oli kuullut Ahteen häirinnän kohteiksi *ilmoittautuneita* naisia ja saanut kokoon *muuttaman uskottavalta kuulostavan kertomuksen*” (IS 18.4.).

Myös Turun Sanomat korosti epämääräisyyttä: ”Ratkaisu pohjasi selvitykseen Ahteen *väitetystä* syyllistymisestä sukupuoliseen ahdisteluun.” Sen mukaan kertomukset olivat olleet Koskisen mukaan ”*jollakin tavalla uskottavia*”. ”Koskinen ei pidä tapauksia *kuitenkaan* vakavina, eikä niissä ole ollut kyse esimiesaseman väärinkäyttämisestä.” Koskisen työlle lehti antoi tunnustusta: ”Koskinen *näyttää tehneen* niin perusteellista ja objektiivista työtä kuin (...) mahdollista.” Hämeen Sanomat yhtyi kuoroon ja puhui ”Ahteen tapauksen oudoista ja arveluttavista piirteistä” (23.4.).

Kunnon sensaation tavoin tapaus alkoi vähitellen elää omaa elämäänsä.

Tähän vaiheeseen kuuluivat esimerkiksi Ahde-tapauksen vertaaminen muihin ”mediatapahtumiin” sekä prosessin aikana keksityt uudissanat. Jälkimmäisestä esimerkkinä Seura otsikoi pääkirjoituksensa 4.5. ”Valehtelu ahdestaa kansaa”. ”Ahdestus” johtuu yleisestä epärehellisyydestä ja selkärangattomuudesta, joita oli nähty Ahteenkin tapauksessa. Taloussanomien Anna Purnaa (24.4.) taas ahdisti markkinavoimien puolesta: ”Johtajien palkkoihin tulee käpälöintilisiä”, kuului otsikko.

Käpälöinnin jälkiä?

Käpälöinnin jäljillä olen hahmotellut aineistosta kolmenlaisia puhetapoja, joiden sisällöt ovat:

1. ahdistelu on vakavaa mutta ahdestelu ei,
2. kertomukset ja raportti olivat epäuskottavia,
3. ”tämä on kosto” -mentaliteetti.

Mitä olisi kirjoitettu, jos käpälöinti-sanaa ei olisi ikinä kuultukaan ja jos Pirkko K. Koskinen olisi kirjoittanut kuulemastaan yksityiskohtaisen raportin? Tätä voimme vain spekuloida.

Tässä hengessä otaksun, että yllä olevista piirteistä ensimmäinen olisi puuttunut, jos Koskinen olisi yksilöinyt tapahtumia raportissaan. Tokkopa ahdistelua olisi tyvistetty halailuksi ja veteen piirretyllä viivalla keikkuvaksi flirtiksi, jos referenssinä olisivat olleet todistajien kertomat yksityiskohdat.

Sen sijaan lehtien epäluuloisessa asennoitumisessa naisten kertomuksiin ei ole mitään uutta. Epäilyllyksistä on kätevä keino viedä tapahtuneelta uskottavuus. Ainoana ”perusteltuja” syitä naisten väitetyille kostonhimolle esitti kohteen puoliso Hilikka Ahde mm. Me Naisissa.

Myöskään ahdistelun vaarat ”Amerikan malliin” tuskin olisivat jääneet kuulematta, vaikka Veikkauksen ahdisteluista olisi kerrottu enemmänkin. Mahdollisen selityksen erilaisten uhkakuvien esittämiselle kiteytti Stakesin projektipäällikkö Leena Ruusuvoori Anna-lehden (24/01) haastattelussa: ”Reaktio on luonnollinen, koska seksuaalisen häirinnän esiintulo rikkoo sen käsityksen, että naiset ja miehet voivat elää sopuisasti rinnakkain.”

Koskinen ja käpälöinti

”Käpälöinti” oli raflaava sanavalinta. Sen jäljet olivat herkullisimmat, mutta muutkin toimittajat hyödynsivät antaumuksella termin moniselitteisyyttä.

Käpälöinti-sanaahan on apinoitu useissa ahdistelu-uutisissa kevään 2001 jälkeen. Monet pitivät sanavalintaa täysin epäonnistuneena. Koskinen ei puoli vuotta myöhemmin katunut valintaansa.

Käpälöinti-sana tuli siinä tilanteessa, miettimättä. En ole pahoillani sen leviämisestä. Siihen sisältyy ei-toivottuus. Ja siitähän häirinnässä on kyse: eroottinen ei-toivottu koskettelu pyritään kieltämään. Ahdistelun ja flirtin ero on suostumuksessa. Ahteen tapauksessa ahdistelu oli lievää, käpälöintiä.

Julkista keskustelua Koskinen ei katsonut voivansa kommentoida ja sanoi seuranneensa sitä ”vain vähän”. Aivan täsmällistä kirjoittelu ei hänen mielestään ollut:

Asiaa on kyllä oiottu väärin, halaamisesta ei ole kyse. Saa halata niin paljon kuin haluaa, jos on suostumus. Mutta tapaus on vaikuttanut siihen, että ahdistelusta on alettu puhua vakavasti monilla työpaikoilla. Se ei ole enää vitsi.

Koskinen nimesi siis ahdistelun käpälöinniksi ja kirjoitti todistajalausuntojen pohjalta ympäripyöreän raportin. Osa sen seurauksista voidaan osoittaa aineistosta, osa on spekulatiota. Journalistien kannalta autuasta olisi todeta, että Ahde-tapahtuman roihut sammutettiin oikein. Mitä ahdistelusta on opittu, sen näkee vasta ”ensi kerralla”.

VTM Anna Mäkelä on Helsingin yliopiston viestinnän laitoksen tutkija.

Viite

- 1 Aineisto on koottu 8.3. ja 30.4.2001 väliseltä ajalta. Siihen on kerätty Ahteen tapausta käsittelevät pääkirjoitukset ja pääkirjoittajien kolumnit seuraavista lehdistä: Aamulehti, Apu, Demari, Etelä-Suomen Sanomat, Helsingin Sanomat, Hämeen Sanomat, Ilkka, Ilta-lehti, Ilta-Sanomat, Kaleva, Karjalainen, Katso, Kauppalehti, Keskisuomalainen, Markkinointi & Mainonta, Pohjalainen, Satakunnan Kansa, Savon Sanomat, Seura, Suomen Kuvalehti, Talouselämä, Taloussanomat, Turun Sanomat, TV-maailma, Ylioppilaslehti. Aineisto koostuu 48 kirjoituksesta. Lehtien päätoimittajat ovat itse avustaneet aineiston keräämisessä.